

KØBENHAVNS KOMMUNE
Teknik- og Miljøborgmesteren

Miljøminister Karen Ellemann
Miljøministeriet
Højbro Plads 4
1200 København K
E-mail: ministeren@mim.dk

Dato

Sagsnr.
2011-92989

Dokumentnr.
2011-480116

Behov for handling på klimatilpasningsområdet

Kære Karen Ellemann

Inden for det sidste år har vi i København haft to hændelser med voldsomme skybrud. Senest den 2. juli 2011, hvor nedbørsmængden visse steder i København nåede op på 150 mm inden for få timer.

Disse hændelser bekræfter blot at klimaforandringer er en realitet og at behovet for handling med klimatilpasningstiltag er højaktuelt.

Jeg har med interesse læst at du påtænker at fremsætte et lovforslag efter sommerferien, der skal give kommuner nye muligheder for at bygge kanaler, bassiner og reservoirer i grønne områder. Dit initiativ er rosværdigt, men imidlertid ikke tilstrækkeligt. Der er et stort behov for at gå længere i bestræbelserne på at klimatilpasse Danmark.

Jeg har også bemærket at du har udtalt at opgaven skal ligge i kommunerne og at det er gebyrfinansieret af vandforbrugere og den spildevandsafgift, der betales. Her er der imidlertid også behov for at kigge reglerne efter i sømmene, så der sikres bedre løsninger til gavn for borgerne.

Aktiv klimainsats i København

I Københavns Kommune arbejder vi på at separere så store dele af regnvandet som muligt fra kloakken ved brug af Lokal Afledning af Regnvand (LAR). Herved kan kloakken klimasikres ved, at der skabes "luft" til de forventede større regnmængder i fremtiden. Der arbejdes sideløbende med indførelse af en ny type håndtering af ekstrem regn i de situationer, hvor kloakkens kapacitet er opbrugt, den såkaldte Plan B. Plan B har til hensigt at minimere skaderne fra oversvømmelser ved aktivt at dirigere regnvandet til steder, hvor det kun gør lidt eller slet ingen skade fx grønne områder, sportsanlæg, parkeringskældre o.l.

Finansiering af regnvandstiltag

Som det er i dag kan nye regnvandstiltag af denne art vanskeligt finansieres, idet de nuværende regler, bl.a. i forhold til prisloftet, lægger begrænsninger på, hvad der er muligt at betale via takstmidlerne.

Rådhuset
1599 København V

Telefon
3366 2613

Telefax
33 66 70 80

Direkte telefon
3366 2626.

E-mail
borgmesteren@tmf.kk.dk

www.tmf.kk.dk

I princippet bør et nyt serviceniveau for forsyningen i form af Plan B kunne finansieres af takstmidler, da der er tale om håndtering af spildevand. Etablering af Plan B vil imidlertid indbefatte arbejder på veje, i parker, på sportspladser o.l. Her er grænsen mellem, hvad der kan finansieres af takstmidler, og hvad der skal skattefinansieres, endnu ikke afklaret. Her er der et konkret behov for at de statslige myndigheder skaber en afklaring.

Der er usikkerhed om, hvorvidt forsyningsselskabet kan få dækket den fulde merudgift ved drift af LAR-løsninger, som er mere drifttunge end traditionelle kloakker. Af den hidtidige praksis i Forsyningssekretariatet fremgår, at afledt drift ikke bliver dækket ind af takstforhøjelser. Denne praksis er begrundet i regler om prisloftet.

Der er usikkerhed om, hvordan et myndighedskrav til forsyningsselskabet i spildevandsplanen skal formuleres, så forsyningen kan opnå fuld økonomisk dækning for etableringsomkostninger og afledt drift.

Ændringer i betalingsloven

I henhold til betalingsloven må et forsyningsselskab ikke investere i private kloakker. Dette medfører, at selskabet ikke kan udføre nogen form for ændringer indenfor matrikelgrænsen. Her er det alene ejer, der må foretage ændringer. Som eksempel på en konsekvens heraf kan forsyningsselskabet ikke etablere faskiner indenfor haverne i et villakvarter, selvom selskabet herved ville kunne spare investeringer andre steder i kloaksystemet fx i nedstrømsbassiner eller ifm. klimatilpasning.

Opfordring til lovændringer

Som det er i dag, er lovgivningen omkring klimatilpasning desværre langt fra tilstrækkeligt udbygget og der er behov for at få dette lovområde reguleret i en anderledes detaljeret grad.

Københavns Kommune og andre kommuner står klar til at handle på klimaudfordringen, men vi mangler rammer, redskaber og økonomiske muligheder til at udføre ændringerne.

På den baggrund vil jeg gerne opfordre til, at der tages initiativ til at ændre lovgivningen, så det i højere grad bliver muligt at bruge takstmidler til at håndtere regnvand efter ekstrem regn, også når det gælder tiltag, der ligger uden for det konventionelle kloaktekniske område. Det samme gælder lovændringer i forhold til betalingsloven, så det bliver muligt at investere på privat grund til fælles bedste for samfundet.

Offentligt privat samarbejde

Selv Københavns Kommune kan ikke løfte klimaudfordringerne på egen hånd. Der er i høj brug for at private grundejere også deltager

aktivt i et samarbejde. Til denne indsats er der behov for at skabe et motiverende økonomisk incitament til de private grundejere, så de på privat grund i videst mulig omfang får frakoblet regnvandet fra det offentlige kloaknet.

Samarbejde på tværs af kommunegrænser

Vandet kender som bekendt ikke til vores administrative skel. Derfor er det desuden et behov for at skabe bedre rammer for samarbejde på tværs af kommunegrænser, ejendomsgrænser mm. Københavns Kommune og Københavns Energi har sammen med kommunerne og forsyningsselskaberne i Lynettefællesskabets opland taget initiativet til at oprette et Regnvandsforum, som kan koordinere indsatsen på tværs af kommunegrænser mm. Men det er også vigtigt at etablere en fornuftig incitamentsstruktur. Denne kunne bestå i en differentieret afregning af forbrugt vand og tilledt regnvand til kloakken. Herved ville det blive attraktivt at afkoble så store mængder regnvand fra kloakken som muligt.

En bedre klimasikring af byerne

Jeg håber, at jeg med denne henvendelse har givet dig lyst til at overveje mine forslag positivt, så der kan skabes et bedre udgangspunkt i såvel Københavns Kommune som i andre kommuner, for at arbejde med at klimasikre danske byer i forhold til fremtidens klimaændringer.

Kunne jeg til slut foreslå, at vi lod vores embedsmænd mødes efter sommerferien for at drøfte ovennævnte yderligere og for at undersøge, hvilke praktiske muligheder, der eksisterer. Jeg vil derfor bede min forvaltning om at kontakte dine medarbejdere efter ferien. Jeg ved at vi begge to har miljøet som fokus, såvel dagens som morgendagens, og jeg er sikker på, at vi i fællesskab kan være med til at sikre en god og effektiv klimatilpasning til gavn for vores borgere, kommunalt og på landsplan.

Venlig hilsen og med ønske om en god sommer

Ayfer Baykal

Kommuner kan bygge kanaler til monsterregn

05.07.2011

Kommunerne har mange muligheder, når de skal forebygge oversvømmelser på grund af monsterregn. Men når det kommer til at få regnvandet væk igen, er der kun én måde at hente pengene – gennem brugerbetaling til vandselskaberne.

Temaet er blevet aktuelt ovenpå det kraftige skybrud, der ramte København i weekenden. Det er kommunerne, der har ansvaret for bortskaffelse af spildevand og regnvand og for at forebygge oversvømmelser.

Håndtering af oversvømmelser med spildevand er i henhold til miljøbeskyttelsesloven og vandsektorloven en kommunal opgave. Kommunalbestyrelsen udarbejder en spildevandsplan og fører tilsyn med spildevandsselskaberne. Derudover fastlægger kommunalbestyrelsen kommunens generelle beredskabsplan.

Regeringen og kommunerne blev i aftalen om kommunernes økonomi for 2010 enige om, at kommunerne i de kommende år skal opprioritere vedligeholdelsen af kloaknettet for at sikre, at det kan klare flere og kraftigere regnskyl.

- De seneste dages debat i medierne viser, at der i nogle kommuner er forvirring om, hvordan man får finansieret udgifterne til at tilpasse sig til klimaudfordringen. Derfor vil vi i Naturstyrelsen meget gerne medvirke til at give et overblik, siger kontorchef Thomas Bruun Jessen, Naturstyrelsen.

Det har blandt andet været fremført, at kommunerne ikke må finansiere spildevandsløsninger ved at forhøje spildevandsbidragene. Det er ikke rigtigt. Vandsektorloven siger tværtimod, at hvis der er tale om anlæg, der leder regnvandet væk fra de steder, hvor der kan opstå oversvømmelser, kan vandselskaber lægge udgifterne ovenpå den pris, borgerne betaler for vandet.

Det kan for eksempel være udgifter til nye større kloakrør, anlæg, der holder regnvandet adskilt fra spildevandet eller rør og kanaler, der leder regnvand ud til grønne arealer.

Også hvis kommunen udformer et område, så det kan rumme regnvand og samtidig fungere som et rekreativt område eller for eksempel en fodboldbane, kan regningen lægges oveni vandprisen. Her gælder det dog, at der skal være tale om en omkostningseffektiv løsning, og at omkostninger til for eksempel beplantning, borde og bænke eller striber og mål skal indgå i kommunens almindelige budget, som er skattefinansieret.

Grønne kommuneplaner på vej

Generelt er det billigst og bedst, hvis kommunerne tænker klimahensynet ind fra begyndelsen, når nye områder planlægges.

Ørestad på Amager er et godt eksempel. Her har man anlagt kanaler og søer, der giver bydelen identitet og gavner bymiljøet. Samtidig er der plads til en mængde vand, når skybruddet kommer.

Et nyt lovforslag, som Miljøministeriet for øjeblikket arbejder på, vil fremover kunne gøre det nemmere for kommunerne at tænke klima ind i nye boligområder. Loven vil nemlig give kommunerne mulighed for direkte at varetage klimahensyn i forbindelse med lokalplanlægningen.

Det kunne for eksempel være krav om, at der skal bruges færre fliser til belægning, etablering af grønne tage, der kan suges store mængder regn, eller at bebyggelser ikke må placeres på lavtliggende områder.

Læs de mest stillede spørgsmål (FAQ) her

Yderligere oplysninger:

Kontorchef Thomas Bruun Jessen, Naturstyrelsen, tlf.: 72 54 48 92, mobil: 4116 3839

Senest opdateret 05.07.2011